

Hans Crombag:

‘Terwijl jongeren tussen 12 en 16 jaar zich in seksuele zaken steeds vrijzinniger tonen, probeert de wetgever hen met toenemende hardnekkigheid tegen zichzelf te beschermen’

door Leon Heuts, journalist

Als ik in de discotheek een jongen in elkaar sla, en die daar een gebroken rib en een blauw oog aan over houdt, dan wordt dat minder erg gevonden dan als ik in diezelfde discotheek een meisje in de borsten knijp.’ Rechtspsycholoog Hans Crombag bekijkt het met een zekere milde ironie: de krampachtige manier waarop wordt omgegaan met zedendelicten. En dat geldt zeker voor het delict wat als het allerergste wordt beschouwd, dat het meest ingrijpt in de maatschappelijke psyche: pedofilie.

De trend van justitie en overheid is – onder druk van de samenleving – toenemende repressie, weet ook Crombag. Onlangs zijn voor het eerst pedofielen veroordeeld wegens deelname aan een criminele organisatie. Daarnaast wordt er om de zo veel tijd geopperd lijsten te publiceren waarop namen en adressen van pedofielen staan vermeld. Minister van justitie Korthals pleitte in 1998 voor een verbod voor veroordeelde pedofielen om beroepen uit te oefenen waarbij ze in aanraking komen met kinderen. Daarvóór had Sorgdrager al het maken en distribueren van kinderporno strafbaar gesteld – waar overigens ook enkele kunstenaars de dupe van werden. De Hoge Raad stelde besliste later dat bovendien enkel het bezit van kinderporno al strafbaar is. Nu is zelfs de manipulatie van beeldmateriaal met de computer, zodanig dat het lijkt *alsof* er sprake is van kinderporno, strafbaar.

Crombag: ‘Ik ben niet tegen repressie. Althans: als het gaat om ontucht met kinderen onder de 12 jaar. Dat moeten we niet tolereren; daar zijn we het allemaal over eens. Als bijvoorbeeld een wetsartikel als ‘deelname aan een criminele organisatie’ meer armslag geeft dan heb ik daar geen moeite mee. Maar tegelijkertijd moeten we één ding beseffen: het is niet uit te roeien. Dat is echter wél de eis van de publieke opinie. Die eis wordt geventileerd in de media en vertaald in Kamervragen, en je ziet dat ministers daarop reageren met steeds strengere wetgeving. Overigens, zijn of waren Donner en Korthals daar gevoeliger voor dan Sorgdrager. Waarom? Je kunt daarover speculeren.’

Crombag pleit ervoor om – in plaats van alleen maar krampachtig te reageren op pedofilie – door middel van onderzoek een duidelijk beeld te krijgen van de omvang van het maatschappelijk probleem. ‘Hoeveel pedofielen zijn er eigenlijk? Schattingen in wetenschappelijke literatuur lopen uiteen van 0,3 tot 3 procent. De hoogste schatting is dus het tienvoudige van het laagste. Dat is nogal wat. Als het hoogste getal klopt dan is dat – bij wijze van spreken – een reden om je kinderen aan de ketting te leggen. Maar ook bij de laagste schatting gaat het nog om duizenden. Je zou vervolgens moeten onderzoeken hoeveel daarvan ook daadwerkelijk actief zijn.

Je kan de groep onderverdelen in drie categorieën. Zij die – als ze achter hun geaardheid komen – zich te pletter schrikken en psychische hulp zoeken. Zij die proberen aan hun trekken te komen met kinderporno, en zij die zich daadwerkelijk vergrijpen aan kinderen. Die laatste moet je ook weer onderverdelen in twee groepen: pedofielen die zich aangetrokken voelen tot adolescenten: kinderen tussen de 12 en 16 jaar oud – als je die mensen al pedofielen moet noemen. En pedofielen die zich vergrijpen aan zeer jonge kinderen. Zoals ik al zei, tegen die laatste groep moet je optreden, maar uitroeien kan je het nooit.

Men vindt seks blijkbaar niet goed voor pubers

Het is geen ziekte, in tegenstelling tot wat sommige seksuologen beweren, maar een geaardheid. Het is daarom ongelooflijk moeilijk om onder dwangverpleging pedofielen te behandelen. In de meeste gevallen is de enige oplossing een opname voor zeer lange tijd, en uitermate voorzichtig zijn met proefverlof. Ook ben ik niet tegen dat veroordeelde pedofielen geregistreerd staan op een lijst, waardoor ze niet een beroep kunnen uitoefenen waardoor ze opnieuw in de verleiding kunnen komen – zoals coach, of leraar op een basisschool. Dat is tragisch, want ergens kan iemand er ‘niets aan doen’. Maar bescherming van kinderen moet toch voorrang hebben. Overigens is het tegenwoordig controversieel om het lot van pedo-

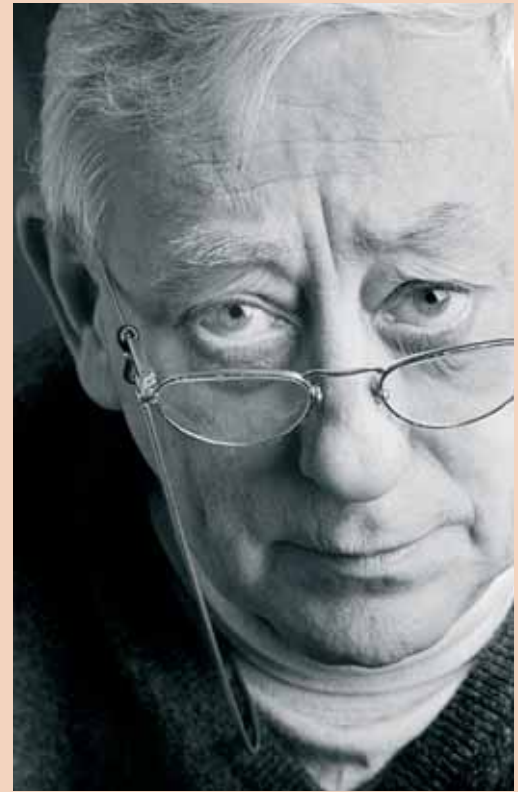

Foto: Chris Keulen

fielen tragisch te noemen, je wordt niet geacht enig begrip voor deze mensen te hebben.

Maar als het gaat om seksueel contact met kinderen tussen 12 en 18, is het toch een ander verhaal. Vanaf een jaar of 12 zijn veel kinderen nu eenmaal in staat tot seks en ze gaan daar, naarmate ze ouder worden, in toenemende mate mee experimenteren. Het liefst natuurlijk met leeftijdgenoten, maar leeftijdsgrenzen zijn niet hun eerste zorg. Andersom is het geen geheim dat oudere mannen vallen op jonge vrouwen – maar zijn dat dan pedofielen? Volgens mij is er op zijn minst een grijs gebied. Toch zie je hier toenemende repressie. Bijvoorbeeld: het OM kan op geheel eigen kracht een strafrechtelijk onderzoek instellen naar een volwassene die seks heeft gehad met iemand van beneden de 16. Vroeger gold daar het klachtvereiste: de jongere, ouders, of Raad voor de kindbescherming moest eerst een klacht indienen. Ik zou er vóór zijn om de klachtvereiste weer in te voeren.

Terwijl jongeren in de leeftijd van 12 tot 16 jaar zich in seksuele zaken steeds vrijzinniger tonen, probeert de wetgever hen met toenemende hardnekkigheid tegen zichzelf in bescherming te nemen. Men vindt seks blijkbaar niet goed voor pubers. Waarom eigenlijk niet? Zeker, er kunnen zich gemakkelijk individuele gevallen voordoen waarvan men terecht meent dat ingrijpen gewenst is, maar wat is toch de ratio van een algemeen en onvoorwaardelijk verbod?